

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar 1899-1943, 2. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Alþingi – P. J. Torfason – Þjóðarbanki Íslands – Slys á sjó –
Bjargráðanefnd – Sveinbjörn Egilsson – Dýrðarmálin – Jóhannes Ólafsson Hafþórsstöðum – Tollar –
Símamál – Þórshöfn – Kópasker – Fánamálið – S. Briem – Fiskiþing – Sambandslögin – Júlíus Hafstein –
Þingeyjarsýsla – Brennisteinsnámur – Þeystareikir – Reykjalíð – Kröfla – Leirhnjúkur

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-10, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Reykjavík 9. júní 1915.

Sambærni tilnefnum Bjarna Benediktssonar
Jónssonar sendi ég þú, herra alþingis-
maður, eplirit af 5 brjefum, sem farit
hafa milli mín og stjórnmálaráðsins sína
miverandi ráðherra lák við völdum, og
skal ég gefum tilefni þessa þad fram, að
aldrei hafa runnið til mín vextir af þí
landssjóts eða póstsjóts, hvorki meðan
ég gegndi systunarmáttöfum nje síðan
ég varð póstmáttari.

Virdingarfyllt

J. Þien.

Til

herra alþingismanns Benediktssonar

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS.

Reykjavík 17. maí 1915.

Undanfarin ár hafið þjer, herra póstmeistari, tekið af pósttekjum fje til útgjalda þeirra, sem veitt eru til póstmála í 13.gr.A. fjárlaganna, og hefur ekki orðið alllítill umframgreiðsla á mörgum þessum liðum, án þess þjer hafið fengið heimild stjórnarráðsins til þessara umframgreiðslna.

Í tilefni af athugasemdum yfirskoðunarmanna landsreikninga fyrir síðastliðin ár út af þessu, skal hjermeð lagt fyrir yður, herra póstmeistari, framvegis við hverj ársfjórðungsmót að gjöra upp tekjur og útgjöld póstsjóðsins, og greiða tekjuafganginn til landsfjehirðis, þegar eftir hvern ársfjórðung ásamt vöxtum þeim, er til kunna að hafa fallið.

Samkvæmt þessu ber yður þegar í stað að gjöra skilagrein fyrir tekjunum frá hinum fyrsta ársfjórðungi yfirstandandi árs, er er til kunna að hafa fallið.

Ef þjer skylduð þurfa að biðja um ávísanir fyrir umframgreiðslum verðið þjer jafnframt að gefa stjórnarráðinu nákvæma skýrslu um af hverju þer stafa, og skal þess getið, að fjárveitingar í 13.gr.A.3.a-d á nógildandi fjárlögum verður að telja fastákveðnar upphæðir, sem ekki má fara fram úr.

sign. Einar Arnórsson.

/ Indr. Einarsson.

Til

póstmeistarans.

Rp. Nr. 523
1915.

Ú t d r á t t u r

úr athugasendum yfirskoðunarmanna alþingis við lands-
reikninginn fyrir árið
1913.

37.

Fjárlög 13.gr. - A. Póstmal.

Þar eru umfrangreiðslur þessar :

a. póstafrangiðslumenn utan Reykjavíkur	kr.1060,00
b. brjefhirðingamenn	" 2,53
c. póstflutningur	" 11506,13
d. skrifstofukostnaður póstmeistara ..	" 865,01
e. önnur útgjöld	" 1620,25

Aukafjárveitingar verður að leita, að því er alt hið ofan-
greinda snertir.

Jafnframt bendist á athugasema nr.36 við LR.1912, að því er
skrifstofukostnað póstmeistara snertir, þ.e.í fjárlögunum aðeins
heimilað að verja til hans alt að 5000 kr., og óskast því upplýst,
hví stjórnin eigi neitaði að ávísá frekari upphæð úr landssjóðnum?

Þjettan útdrátt staðfestir :

Fjármálaskrifstofu stjórnarráðsins, 18.mai 1915.

Indr. Einarráðgjafi

7

Eftirrit.

Póststofan í Reykjavík

Reykjavík 24. maí 1915.

Út af brjefi stjórnarráðsins dagsettu 17. þ.m. læt jeg eigi hjálíða virðingarfyllst að skýra frá því, að allar tekjur póstsjóðs hjer í Reykjavík eptir sjóðbók frá 1. janúar til 31. marz

þ.á. hafa numið	Kr. 359805,82
en útgjöldin	<u>" 358326,46</u>

Í sjóði hjá póstmeistara 1/4. '15	Kr. 1479,36
-----------------------------------	-------------

Af tekjunum hafa útlendar innborgaðar póstávísanir á sama tíma numið alls	Kr. 243087,31
---	---------------

en útborgaðar útlendar ávísanir	<u>" 14369,29</u>
---------------------------------	-------------------

Mismunur	Kr. 228718,02
----------	---------------

þar af er greitt í Íslandsbanka	<u>" 144052,78</u>
---------------------------------	--------------------

Eptir	Kr. 84665,24
-------	--------------

sem að frádregnum sjóðnum 1./4. 1915	<u>" 1479,36</u>
--------------------------------------	------------------

hefur numið	Kr. 83185,88.
-------------	---------------

Þessa upphæð skilst mjer eftir nefndu brjefi og viðtali við ráðherra að jeg eigi að fá ávísun fyrir til útborgunar úr landsjóði með því að það er sú upphæð, sem vantar á að tekjur hafi hrokkið fyrir gjöldum hjer í Reykjavík og sem jeg hef því, eins og venja er til, tekið af hinu útlenda póstávísana fje til bráðabirgða.

Nákvæman og sundurliðaðan reikning fyrir öllum tekjum og gjöldum póstsjóðs á hverjum ársfjórðungi get jeg eigi gjört fyrr en jeg hef fengið alla reikninga utan af landi og endurskoðað þá, en það tekur mánuði.

Viðvíkjandi heimild minni til umframgreiðslna á ýmsum liðum fjárlaganna skal jeg leyfa mjer að koma með skýrslur og upplýsingar síðar.

sign. S. Briem.

Til stjórnarráðsins.

Póststofan í Reykjavík

Reykjavík 29. maí 1915. 191

Í brjefi stjórnarráðsins dagsettu 17. þ.m. er tekið fram, að undanfarin ár hafi jeg tekið af pósttekjunum fje til greiðslu á umframgreiðslum á mörgum liðum fjárlaganna án þess að hafa fengið heimild stjórnarráðsins til þeirra.

Jeg get eigi kannast við þetta. Úrskurður á 19.gr. athugasemda við póstreikninginn 1903 dagsettur 10. október 1905 segir:

"þegar um ekki "kalkuratoriskar" upphæðir er að ræða og póstmeistari sjer að þær munu fara fram úr áætlun er rjett að hann fái samþykki til umframgreiðslu hjá ráðherra"

Það stendur reyndar eigi í úrskurðinum hvað sjeu kalkuratoriskar upphæðir, en eptir eðli sínu og ummælum, sem jeg að vísu hef eigi skrifleg, þá áttu að eins liðirnir undir A.1 í 13.gr. fjárlaganna að teljast "ekki kalkuratoriskir" og jeg hef því aldrei greitt umfram af þeim liðum án sjerstakrar heimildar og fyrir árið 1913 eru heimildir fyrir umframgreiðslum á þeim að finna í brjefum stjórnarráðsins 7. febrúar 1913 og 5. febrúar 1914.

Þar sem segir í brjefi stjórnarráðsins að fjárveitingar í 13.gr. a-d á núgildandi fjárlögum verði að telja fastákveðnar upphæðir, sem eigi megi fara fram úr, þá leyfi jeg mjer að benda á það, að bæði þing og stjórn hefur fyrir árið 1911 hlaust veitt á aukafjárlögum það sem þá vantaði upp á að fjárveiting fjárlaganna næði til að greiða skrifstofukostnað, ^{póstmeistara} eigi lið fyrir lið eins og umframgreiðslurnar í 13.gr. A.1.b og c, heldur í einu lagi ásamt öðrum kalkuratoriskum upphæðum.

Reikningar mínir yfir skrifstofukostnaðinn sýna líka að þar er sparlega á haldið og ekkert botgað, sem eigi hefur verið bráðnauðsynlegt.

Með því að jeg sje fram á að ómögulegt er að komast af með það, sem veitt er í fjárlögunum til skrifstofukostnaðar póstmeistara fyrir

yfirstandandi ár, leyfi jeg mjer að fara þess á leit að stjórnar-
ráðið vildi veita samþykki til umfrangreiðslu og það sem fyrst
áður en jeg neyðist til að grípa til þeirra óyndisúrræða, sem
vandræði mundu hljóttast af.

sign. S. Briem.

TIL STJÓRNARRÁÐSINS.

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS.

Reykjavík 27. maí 1915.

Eins og yður er kunnugt, herra póstmeistari, komust þeir samningar á, að mestu leyti fyrir milligöngu yðar, milli stjórnarráðsins annars vegar og Íslandsbanka hins vegar, að þjer skylduð leggja póstávísanafje eftir burtför hvers skips eða þegar henta þætti inn í bankann, er greiddi það svo aptur fjórum sinnum á ári með ávísun á banka í Kaupmannahöfn. Vextirnir af fje þessu hafa verið lagðir upp, og standa í sjerstakri viðskiptabók við nefndan banka. Þessi skipun hefur haldist þangað til í maímánuði f.á. Þá hætтуð þjer að leggja fjeð inn á fyrirskipaðan hátt.

Þótt stjórnarráðinu sje kunnugt um ástæður þær, sem voru þessu valdandi, að þjer brugðuð útaf uppteknum hætti, og skilji þær, þykir þó rjett að að halda hinni fyrri reglu, og jafnframt sjálf-sagt, að vextir af fje þessu, sem mun innistanda í bankanum, færist yfir í nefnda viðskiptabók.

Þetta er yður hjer með tjáð yður til leiðbeiningar og eptirbréytni.

Í fjarveru ráðherra
sign. Kl. Jónsson.

/ Indr. Einarsson.

Til

póstmeistarans.

Póststofan í Reykjavík

Reykjavík 28. maí 1915.

Með brjefi dagsettu 11. október 1909 var lagt fyrir mig að greiða fje það, sem innborgaðar póstaísoanir fara fram úr útborguðum póstaísounum frá 1. s.m. og framvegis til Íslandsbanka í Reykjavík og það hef jeg gjört síðan.

En að gefnu tilefni frá póststjórninni dönsku hætti jeg að senda kvittanir fyrir innborgunum í maímánuði f.á. til hennar, til þess að fara eftir því sem segir í 17.gr. í auglýsingu um sambandið milli hinna dönsku og íslensku póstmála 26. september 1872, um að borgunina eftir aðalreikningunum skuli greiða eftir árslok hvert ár og var þetta gjört með vitund og vilja ráðherra og landritara.

Þetta virðist mjer eigi að eins beinlínis eftir ákvæðum auglýsingarinnar, sem aðalpóststjórnin álitur í fullu gildi þar sem eigi önnur ákvæði eru komin í staðinn, heldur í samræmi við þær reglur, sem gilda milli landa í alþjóða póstfjelaginu sbr. reglugjörð við alþjóðapóstsamninginn 26. maí 1906, XLII gr.2. og reglugjörð við póstaísoanasamninginn frá sama degi, XIII.gr.

Vexti þá sem Íslandsbanki hefur greitt til mín af ávísana fjenu, að fjárhæð kr. 6202,78, hef jeg því miður greitt í landssjóð og fært til tekna í póstreikningi fyrir 1914 af því að jeg vissi eigi að þær ættu að færast í sjerstaka viðskiptabók, enda virðist mjer greiðslan í landssjóð í samræmi við brjef stjórnarráðsins dagsett 17. þ.m.

Til þess að bæta úr þessum misskilningi vildi jeg mega biðja stjórnarráðið að ávísa mjer þessu fje, kr. 6202,78, aptur úr landsjóði, svo að jeg geti afhent það í nefnda viðskiptabók.

sign. S. Briem.

Til stjórnarráðsins.

E. d. 49. fundur. maíund. 8. Sept 1913. Atkv. í fundi.

1. Frv. til laga um íslenskan fæna (758) 3. muraða.

Stgr. Jónsson, ráðherra H. H. og Liq. Stef. tóku til máls.

3. kkt. (Stgr. J.) bar fram svohljóðandi röðstudda
dagskrá:

"^{til} Fráusti þess, að ráðherra skyni Hans Hattígn
Konunginn frá vilja alþingis í þessu máli
og beri það upp fyrir honum, og stjórnun
síðan leggi fyrir mestu reglulegt alþingi
frv. til laga um íslenskan fæna - tekur
deildin fyrir mesta mál á dagskrá."

Atkv. gr:

Dagskráin var samþykkt með 7 atkv. gegn 6
að viðhöfðu nafnakalli, og sögðu

Já:

Nei:

Steingunnur Jónsson, 3. kkt.
Einar Jónsson,
Eiríkur Þriem, 2. kkt.
Guðjón Guðlaugsson,
Július Blauskeu, 1. kkt.
Sigrður Stefánsson,
Þórarinn Jónsson,

Björn Þorláksson, 5. kkt.
Guðm. Björnsson, 6. kkt.
H. Kristófersson,
Jon Jónatansson,
Jósef Björnsson,
Sigrður Eggert.

MB. Liq. Stefánss. hafði greitt atkv. með frv. við 2. muraðu,
en snerist ósvart á máli frá við 3. muraðu, með frv. að vika
greiða dagskráin atkv. sítt - og þar með fell frv.

F u n d a r g e r ð

Þingmálafundur var haldinn að Kópaskeri í Norður-Þingeyjarsýslu þann 3. Febr. 1921. Mættir voru á fundinum alþingiskjösendur úr sveitunum vestan Öxarfjarðarheiðar. Fundarstjóri var kosinn Þórsteinn hreppstjóri Þórsteinsson á Daðastöðum en skrifari þórarinn bóndi Grímsson á Garði.

Þessi mál voru tekin fyrir:

1. Skattamál: Samþykkt svohljóðandi tillaga

"Fundurinn skorar á Alþingi, að setja Skýr lagaákvæði um skattskyldu samvinnufjelaga og gjalds skyldu þeirra til sveita og kaupþúna þar sem þau eru búsett, enda njóti fjelögin sama rjettar hjer á landi, og samskonar fjelagsskapur í nágrennalöndunum."

Að öðru leyti ljét fundurinn í ljós óánægju stáaf því, að tillögur skattamálanefndar voru ekki birtar almenningi fyrir þingbyrjun.

2. Fjármál:

"Fundurinn telur afar varahugavert, að veita Íslandsbanka heimild til þess að gefa út nýja seðla í stórum stíl, með núverandi fyrirkomulagi bankans. Er það eindreginn vilji fundarins, að þing og stjórn vinni kappsamlega að því, að ná í sínar hendur aðal peningaverslun landsins, eða að minsta kosti tryggja ríkinu raunveruleg yfirtök, um alla stjórn og starfsrekstur Íslandsbanka."

3. Verslunarmál:

a. Fundurinn telur mjög varhugavert að leggja niður Viðskiptanefndina, meðan verslunarhorfur og efnahagur þjóðarinnar er í slíku öngbveiti, en alítur nauðsynlegt, að Verðlagsnefndir eða nefndir starfi um land allt, til þess að fyrirbyggja að kaupsýslumenn landsins geti okrað á vörum sínum í skjóli aðflutningskreppunnar".

b. Telur fundurinn skilegt, að skipuð sje nefnd, er hafi á hendi

framboð og sölu allra íslenskra afurða, og skorar á þing og stjórn að vinna að því."

4. Mentamál:

"Fundurinn telur brýnustu börf á alþýðuskólum í sveitum og skorar á Alþingi að veita fjátt til slíkra skóla. Felur fundurinn þingmanni kjördæmisins, að beita sjer fyrir því að veitt verði fjátt úr ríkissjóði til stofnunar alþýðuskóla í Þingeyjarsýslu svo fljótt sem ástæður leyfa."

5. Heilbrigðismál:

"Fundurinn skorar á þingmann kjördæmisins að beita sjer fyrir því að Öxarfjarðarlæknishjæraði sje veittur styrkur úr ríkissjóði, ^{til lækningaviljana, meðan lækningarskipt er í héraðinu} og sje styrkur sá eigi minni en nemur helming launa þeirra er lækni hjæraðsins eru stluð."

Fleiri mál voru ekki rædd.

Lesin fundargerð og samþykkt.

Jón Þorsteinsson

Jón Þorsteinsson

Með sínskræfti dag. 2. júní þ. a. tilkynnti lands-
sírnastjórnin sínskrávarnum hér, að eigi ~~er~~ erði
frávegið hægt að gefa talsmannaáttal milli
þeirshafnar og Reykjavíkur nema með veislöku leyfi
gæsluáskrávarinnar á Duddisfirði. Áður hefi oft verið
skilt að mi talsmannaáttal við Reykjavík ~~hættu~~ hédan,
og hefi það ~~er~~ völdið oss tilfærinulegum óþægindum.
Áskudur til þess eru oss áttalinnar. Þæplega mun þess vegna
lengd til að skilja, því að hún er eigi minn en milli ummanna
annar stöðu, þeirra er þó eða hæft stöðugt talsmannaáttal.
Eru óþægindin þessa þó aukin þá að munur við þessa ræð-
stafnum landssírnastjórnar, því að síðan höfum verið með
öllu verið útilokandi frá talsmannaáttali við Reykjavík.

Eigi althi að þessa að fylgja mun það, hve þetta hefi verið
oss tilfærinulega bælest. Síðan stríðit höfot hefi viðskifti
vor hér við útlönd - svo sem víðast áttalinnar á landinu
- að mestu gæpt gæptum Reykjavík, þar er sáttgæpt
milli útlönda og norðar. og áttalinnar áttalinnar hefi
verit, einn og tannast er, í hinni mestu óveidu. Áttalinnar
áttalinnar höfum verið þess að nota símannar áttalinnar en
áttalinnar, og þó fyrst og fremst til Reykjavíkur. Og áttalinn er
það lýst, að síntil eru oft og einnast áttalinnar áttalinnar en
sínskræfti.

Þar er víð einnast höfum litið svo á, að síntil
althi að vera til vinnu jafnast áttalinnar fyrir alla landinnar.

þá háfum við rættleysis lýsandi á fundi þess í Þórhöfu
samþykkt svohljóðandi áttorun:

„Fundurinn stórnir á alþingisráðgjafi
að hlutast til um við landsins á Íslandi, að þessum
bundi frá Þórhöfu til Reykjavíkur verði gefið laust lítt
og þess var áður“.

Við leyfum oss hvern að bjóða yður, h. alþingisráði,
að gætt allt sem í yður verði skulast til að fá landsins
ina til að verða við þessum áttorunum hvið ella þessum.

Vindringarfullt.

Þórhöfu þ. 10. sept. 1919

Í sambandi fundarinnar
Þórh. Jóhannsson Þórh. Þjórnar Jóh. Þórnýsson
Gudm. Vilhjálmsen Sigfr. Vilhjálmsen

Til

h. Alþingisráði. Benedikt Þórnýsson

Reykjavík

F R U M V A R P

til laga um aukatoll á útfluttum sjávarafurðum.

Frá

1. gr.

Á tímabilinu frá 1. maí 1924 til 1. maí 1925 skal, auk gjalds þess, sem ákveðið er í lögum nr. 70, 27. júní 1921 og lögum nr. 60 frá sama degi, sbr. lög nr. 35, 19. júní 1922, greiða í ríkissjóð gjald af útfluttum sjávarafurðum, eins og hjer segir:

1. Af hverjum 100 kg af fóðurmjöli, fóðurkökum og áburðarefni	kr. 2.00
2. - hverri síldartunnu (108-120 lítra) - - - - -	" 0.75
3. - hverri síldarlýsistunnu (100 kg) - - - - -	" 5.00
4. - hverri lýsistunnu (100 kg) annarar tegundar - - - - -	" 1.25
5. - hverjum 100 kg af verkuðum stórfiski - - - - -	" 0.75
6. - hverjum 100 kg af öðrum fiski söltuðum og verkuðum - -	" 0.50
7. - hverri tunnu af hrognum - - - - -	" 1.00
8. - hverjum 100 kg af sundmaga - - - - -	" 6.00

2. gr.

Um innheimtu gjalds þess, er í 1. gr. getur, og um reikningskil, skyldur útflytjenda, tryggingu fyrir gjaldinu og viðurlög við brotum fer eftir ákvæðum laga nr. 70, 27. júní 1921, eftir því sem við getur átt.

3. gr.

Brot úr tolleiningu, sem er $\frac{1}{2}$ eða meira, telst heil tolleining, en minna broti skal slept.

4. gr.

Eftir því, sem greiðist ríkissjóðnum eftir lögum þessum, skal, að frádregnum allt að 80000 kr., sem stjórninni er heimilt að verja til aukinnar löggæslu á sjó og landi á síldveiðasvæðinu um síldveiðitím-ann, varið til þess að bæta kjötframleiðendum væntanlegan halla af saltkjötstollinum í Noregi, ef viðunandi samningar nást ekki um það mál.

5. gr.

Til þess að meta skaða kjötframleiðenda af kjöttollinum eftir 4. gr. skal skipa 5 manna nefnd. Í hana skipar atvinnumálaráðherra 4 menn, 2 af hálfu landbúnaðar og 2 af hálfu sjávarútvegs, en oddamann velja þessir 4, og ef þeir koma sjer ekki saman um hann, tilnefnir hæstirjettur oddamanninn.

6. gr.

Nú metur nefnd sú, er ræðir um í 5. gr., skaða kjötframleiðenda minni en nemur fjárhæð þeirri, er til úthlutunar getur komið eftir 1. og 4. gr., og rennur þá afgangurinn í sjóð til kaupa á kæliskipi, enda samþykki Alþingi nánari skilyrði um kaup og rekstur skipsins.

7. gr.

Atvinnumálaráðuneytið setur með reglugjöro ákvæði um, hvernig greiðsla til kjötframleiðenda fer fram og til tryggingar því, að bætur þær, er ræðir um í lögum þessum, komi þeim í hendur. Ráðuneytið ákveður einnig, hvenær matsnefndin tekur til starfa.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð:

Frv. þetta er flutt eftir beiðni atvinnumálaráðherra, og fylgdu því þessar athugasemdir frá honum:

Með því að ekkert verður um það fullyrt, hvort samningar nást við Norðmenn um kjöttollsmálið áður en næsta saltkjötsframleiðsla kemur á markaðinn, en hinsvegar líklegt, ef samningar nást eigi, að hinn háí saltkjötstollur í Noregi valdi kjötframleiðendum hjer á landi miklum skaða, þykir ekki verða hjá því komist, vegna jafnvægis milli atvinnuvega landsins, að gjöra ráðstafanir til þess, að bændur fái bætur fyrir þenna skaða, og sá er aðaltilgangur þessa frv.

Samkvæmt skýrslum hagstofunnar hafa útfluttar sjávarafurðir, þær sem skattur sá, er hjer ræðir um, er greiddur af, verið árið 1923 sem næst eins og hjer segir:

1. Fóðurmjöl, fóðurkökur og áburðarefni - - - - -	3 300 000 kg
2. Síld, tunnur - - - - -	245 000
3. Síldarlýsi - - - - -	2 100 000 kg
4. Annað lýsi - - - - -	4 300 000 "
5. Stórfiskur verkaður - - - - -	23 000 000 "
6. Annar fiskur verkaður og saltaður - - - - -	2 000 000 "
7. Hrogn, tunnur - - - - -	2 200
8. Sundmagar - - - - -	52 000 kg

og gjald af þessum afurðum yrði þá eftir frumvarpi þessu, ef gengið er út frá svipuðum útflutningi yfirstandandi ár:

1. Af fóðurmjöli o.fl. - - - - -	kr. 66 000.00
2. - síld - - - - -	" 183 750.00
3. - síldarlýsi - - - - -	" 105 000.00
4. - öðru lýsi - - - - -	" 53 750.00
5. - stórfiski verkuðum - - - - -	" 172 500.00
6. - öðrum fiski - - - - -	" 100 000.00
7. - hrognum - - - - -	" 2 200.00
8. - sundmaga - - - - -	" 3 120.00
	<hr/>
	kr. 686 320.00

Samkvæmt hinu framangreinda settu bæturnar að geta numið nær 20-25 aur. á hvert kg saltkjöts, sem flutt er til Noregs, ef gert er ráð fyrir, að þangað flytjist og þar tollist 20-25 þúsund tunnur af kjöti.

Næðri deild Alþingis
28. júlí 1919.

Háttarið fjárvæitinganefnd.

Í fjárlögum fyrir árin 1914 og 1915 var ákveðið
fé til þess að ryðja akkeran veg frá Kópaskersvogi
inn að Jökulsábrú í Ölfarfirði, gegn að minsta kosti
jafnmiklu tillagi úr annari átt, allt 1000 kr. hvort
dríð.

Fjárvæiting þessi var veitt eftir ósk heraðsmanna, en
þegar kom til kosta sýslunefndar Norðurlingeyinga
hlutdrátturinn sá þá þess að leggja fram fé á móti
og taldi sjálfsagt, að fá akkrant á þessari leið, sem
kostur væri að öllu leyti úr landsjóði.

~~Þrátt fyrir þessa skotun sýslunefndar~~
þessar ¹⁹¹⁴ sýslunefndar, urðu til þess, að ekki
fé þess á móti landsjóðsstjórnunum og var hann
ekki notaður.

Þrátt fyrir þetta ^{síðar smíðar hugur og} befi sýslunefnd, veitt síðustu
árin fé til þess að ryðja akkeran veg á þessari leið,
eins og í fyrstu var til ^{og er það verk allvelra vegkomandi} átt. Þykist nú ^{enda full þörf á þessum} heraðsmann
sér. illt, að hafa ^{í einu hugar} mist landsjóðstilagsins, og þess
var samþykkt ^{í einu hugar} tillagi á þingmálafundi á
Skinnastöðum í Ölfarfirði 18. j. m.:

„Óskar fundarinn, að fé, sem áður hefið verið
veitt til að gera akkeran veg frá Kópaskeri að
Jökulsábrú, verði endurveitt á næstu fjárlögum.“
Eg veini nú þessari tilhöfn til háttariðs nefndar
og mælist til þess, að hún taki endurveiting þessa
ábyrgðarinn í fjárlögum.

Frokan gæin fyrir þessu máli og gefur á að
gera munulega, hvenær sem nefndin óskar.

Úttingarfullt.

Benedikt Sveinsson.

Til samvinnunefndar fjárvæitinganefnda Alþingis

~~Þetta~~ ~~Johannet~~ ~~S. S.~~ ~~Johannstovu~~
~~Þetta~~ ~~þetta~~ ~~þetta~~ ~~þetta~~
Þetta þetta er me álin.

#

Það hefur nokka undarlega í opnum, að heyrja ein bolla menn fara um barðinn í bondum, sem sjálfir linna aldrei á öhljóðum sultar söngs og volæis. Og það verður þeim líka megi áþungt í þeim öfnum ni orðir. Því þetta er þetta í öfnum einu að vinna einu, þjórnála-manninn einu á aða, hr. skrifstofu stjóra Indrida Einarsson, að hann fer óbeldum í ein og þeirra vinnum, sem þannig í sama stadi niðar, til þess að berjja lövinnu óþægilega í megi minna en 20 ví- bráðum. Þess vegna er dæltu einu ríðu fyrir auk þessu í veltu, þótt einu svo þjórnalega er í hláði niðar, að vort sömum meitadum manni og einu það leysi í minnum haft.

Þegar þá er meilid það í þessari barðinnu fullu og heimtu þessu grein hr. J. E., sem til þessu me á þessa, þá er þetta einu að í henni svo óþyrirleitt og óvandad að orðir, og að sumu leyti einu að efni, að manni hlýtur að hlökkva, að myndu með óþrjú aðri skynseminu skuli þetta geta verid þessu fyrir að líta slíku óþessu drjúga í þessu einu og þetta einu fyrir almenningi á þessu.

Hr. J. E. drogust augur dulur á það, þvada álit þannu hefur á eftir- launa- og launamála nefndinni, sem fyrir norðu hefur lorað störfum ein- um, og þá er þannu öfvi sjálflega þessu að tilögum þessu, er þannu þessu mjög ranglátar og niðar ölu velðomi. Þessu nefndinni áttundar þannu á alla vegi, þessu þessu einu þessu öfvi of þessu- vísu leyfi, þessu einu og í haldsemi, og þessu á þannu eftir álitu hr. J. E. að vanta mjög þessu auk þessu meilid og öfvi á aði dýgri. Þó áttu, svo sem þannu aft er, soti í launa nefndinni meilid valis þannu sömum og meilid meilid, þó að öfvi þessu þessu að þessa allt eftir þessu og meilid hr. J. E.

Þetta og við samlikar hr. J. E. nefndinni við allt of einu, sem þannu

þá þyfir minn og rest of lítil fjórlegur, svo sem að hún (nefr dín) sj
"bóndi fram í þingur og miðar í bot" en af því má nokkurlíka ráða um
álit hans á bondum yfir eitt. Og hann hefur þáfa átt tal við einn
slíkum bónda afan ís evit um launa málið og heillar hann al-
drei annað en "þóli listu au asu". Þessi raunir eru sem þú munt
orðforid!

Enn hr. J. G. gerir mér a. Hann hefur ósamlega um löngu dái a
með þessu menn, meðal annars þyfir þad, að þeir hefðu verið góttir fjór mála-
menn og viljnd fara skaplega með samvinnu leyst þjé laundsmanna, laund-
sjodinn.

Og þegar svo lofa að hr. J. G. létur í einu eigin barn og um
leid þessu sjá þáfa vandræðad rípa og tjóthi umbotiss manna hjá á
laundi, þá fullþvoti hann, að mi orðit geti þeir svoi öllu lengur umund
skafur verit ein sama samlega þyfir þjór góðis áhyggjunn og culti. Og þjé al-
þingur hefur hann hástífunu, að þad sjé "upp þess er skilgjörvirkis á Íslandi",
af því í hönd þar auði auþaþing bóli ~~þessu~~ svoi öllum umbotiss mönn-
um upp dýr tívur með allt að 100% og miðad verit öll umbotiss laun þessu.

En hvað er svo af alþingji að fjétta um þessi mála, dýr tívur-
máliu?

Marverdurta fjéttau þat þáfa mi þorist út um laundid, þyfir í
dýr blotunum og síðan í alþingis tívur dinnu, sem þjór sjé en þessu
lest. Flestir bóndur og aðrir hús ráðendur munu þessu og lesa eit-
hvert laundsmála blvði, en sem þlytja aðl-drottina í þessu, sem á alþingji gæt-
ist, svo í dýr tívur máliu átt og öðru máliu. Þjé þess þessu nau-
ast að þóttu neinn um þessu tívur frá auþaþinginnu skilast.

Þjús vegar get þjé þessu láttu vera, að minnast nokkurlíka á dýr tívur-
uppþéttau, átt og hún var aðgerid frá auþaþinginnu í vottu, og
ljós þjór álitu minnu um til þjór þessu og vjélt móti.

Þad er skýtt að vjúr þessu þad, að umbotiss mönnum og open þessu
starfsmönnu laundsjóts, sem laun ein þáfa í þessu einu sam-
au, sjé ni þessu eitt og skýldu lídinnu míllu dýr tívur átt átt.

peningarnir þella svo gífurlega í vardi, kem nú er, of sem er ein af
 tímum illu afleiðingum heimsstyrjaldarinnar. Þvíttum þeirra margra
 yfir þeim fjörum, sem þeir nú eiga við að búa, er því orði alskoll-
 ar ástandi laus. Of að svo miklu leyti, sem laus um botnis munnur er
 laundsjóti og mýndi við það, hvað þá kostar að lifa sama samlega á
 aðilegum tímum, þá virðist sjá mikið, að þeim sjá nú af alþingi
 og laundsjóti botnis upp að einhverju leyti þá hversu, sem vordfall
 þessum, laus þeirra, hefur búið að þeim rognu stridum.
 Of einn er þá aðilegt að vardi áfram, á meðan þetta ástand
 þeir.

Þetta mitt er því það, að öll samgengi milli með því, að öll-
 um um botnis munnur, jafnt þeim hálaunum undan og þess-
 um laundsjóti undan, sem einnig þá um botnis terti einn er við
 að styrkt, sjá að einhverju leyti botnis upp að hluti laundsjóti,
 og öla má að gægi þessum til lífs þess þess, þ. e. sama-
 skuldy þess laun. En að allt þess um botnis munnur, er þá um
 terti, auk um botnis laun, og samerari vordfalli þessum, sam-
 um botni við gildi þessum rognu á undan stridum og niðar vit
 þessum laun, þá er eiga slita upp botni, því við auðuga er skula,
 hvort auk terti þessum af sjálfu um botnis munnur öla um at-
 stras þess.

Jeg býst nú við, að jafur þeim um botnis munnur, sem samgjen-
 actin þess, þessi þess norður þess, að þá orði þessum laun ein
 botni upp að öllu leyti í sam um botni við vordfall þessum,
 sem laun um þessum er mýndi við, því andvitið leidir þess, að
 laun er of mýndi við þessum þessum vordfalli þessum sjá
 þessum. Þess þess þess og þess, að sama erari of
 þessum. Þess er ein mitt þessum.

Þess er sam þessum mitt, að laun um botnis munnur þessi
 yfirleitt vord svo há í þessum ofitativ og þá orði þessum norður-
 ut á undan þessum, að vordfalli þessum þessum, þessum, að

sem i hlut á, er þaðan fram á milli stótra sími stórlega aður fram leit-
 andi i erit er við sjá, er hroft hann einungis hefur ein un-
 bótis lausa á að lifa, - og i annan stór, hroft hann er einhleggur
 er mikill ómágnat. Það sjá þó allir, að ómágnatinn er
 dýrt í miklu tíðum og leggi er hincum ómágnatinn, og að un-
 in samgjafi niðri með þvi, að dýrt er upptöð egi hin sam á tíð
 bótinn. Þi er of stór mikill munur á þvi, hroft lausa meður-
 in hefur hefur, ann er bótis lausa, sem skipti trúndum þvi,
 er hann hefur skipt annat frá bótis er fótis lausa og þvi
 annat þvi, sem sjálf er bótis gefur af sjá. Þat er sigilliga
 rannlát, at þi er ungnun mun á þessu við í hlutum dýrt er up-
 bótis innat.

Það lítur helst í þvi, að með þessu háttalagi sjá bótis er við
 að verðanna þi stórnun hinc ómágnat, sem ómágnat leggja
 stund á er á bótis sjá tíð þvi er þi, sem þvi er af þvi bótis
 þi er þvi, og sem er sigilliga hlýtt að draga hinc þvi að meir á
 er minna leyfi þi skýl er stórnun. Þvi er þi samir not, at meir
 þess hefur leggi er bótis lausa, er upur af dýrt er upptöð, er hinc-
 er, sem upur öllum sínu stórnun of hinc i þvi er lausa-
 in og þvi er innat?

Þat er þi 7. l. til minn vinnu mun og gefi honum heimild til
 þess, að þat er að einhverju leyfi með hinc er annat er ómágnat
 stórnun er þvi, sem honum hefur að vinnu i minn at þvi, - gef hon-
 um þ. a. m. eftir notat er til in a er a. þ. er l. þvi er hann
 þi hefur sjálf þvi þvi þvi er þi stórnun, ann þvi,
 sem hann þi er 'arvotna' 'arvotna' þi er þvi, - þi er þi er þvi er þvi er
 at, at hann verði einhverj óþvi er af þvi er minn þvi er þvi er. Of
 ungnun mundi þvi er þvi er þvi er. At sínu leyfi er vinnu er-
 andi er bótis munu og ómágnat stórnun, lausa er innat, at
 þat er að með sínu vinnu mun, lausa er innat. Skipti þvi er af
 óþvi er stórnun er ad er þvi er þvi er af er bótis lausa er innat,

Þá hefur skil orðit maður sagt mig, að þing maður Þala manna, Þjarni frá Vogi, hafi hermt þat í einni af vörum sínum á aukarþingum í vötu (sjálfur er þing maður þarinn að því umvöldum þinggjafi af þessu sinni), at ein hafi verið höllun framleitanda, sem þessi ranglátir skattur er tekinn af, at honum veri varid, líf þess at lengja lífið í einbótis mörnum laudium og opnum ströfum örnun.

Þad segja mið þalamenn um þetta? Hafa þeir verið þing maður sinn, at vera met í þess skattoris - og óhællaretti, at segja vörðum um at höllin er ein sigillatöng niður, einn og dýrt at upptöku þessu sinni? Þing bit umi um nein svör, þar þing er viss um, at þalamenn hafa aldrei verið Þjarni sinn um neit af þessu, og einn um lífa vera um aðra framleitanda yfir lífi.

En þvad um gildir, framleitanda vörð samt at þula upp á ein at beita hendi allar þessu sigillatöngum og ranglátum dýrt at bótum, þar andvitat er a þess þess, sem þessum þing at neit lífi.

Þess er einn sem skil verid at hlifa þess, og umi er sjálfur mikid þing at um þess, þó at margir með þess þess sigillatöng met at þola dýrt in a, hjálparlaust. Nei, nei, nei!

Þess og út þessu þess þess er áfram þess umdit þess þessum þessum, einn þess framleitanda þess met gífurlegum skattabörðum, um þess, seldis áfdraganna og margir einn þess at þessu, þessu í valum, þess þess og þess þess dýrt þess.

En út þess þess þess, og þess er einn af þess þess þess og þess þess - allra á þessum dýrt at þessum, at einn umi á með þess ~~þess þess~~ ^{verid} er ad mæti einbótis mern og opnum ströfum, sem margir vörð est þess í vörum og um þess þess þess met, á dýrt at upptöku og einn sigillatöng í þess framleitanda, þá er framleitanda einn - at ~~þess þess~~ (ad mæti mæti) at þess þess þess af vörð einn, sem þess þess þess í laudium sigillatöng og vörð þess þess, þess þess þess þess þess, at þess þess þess þess þess.

